

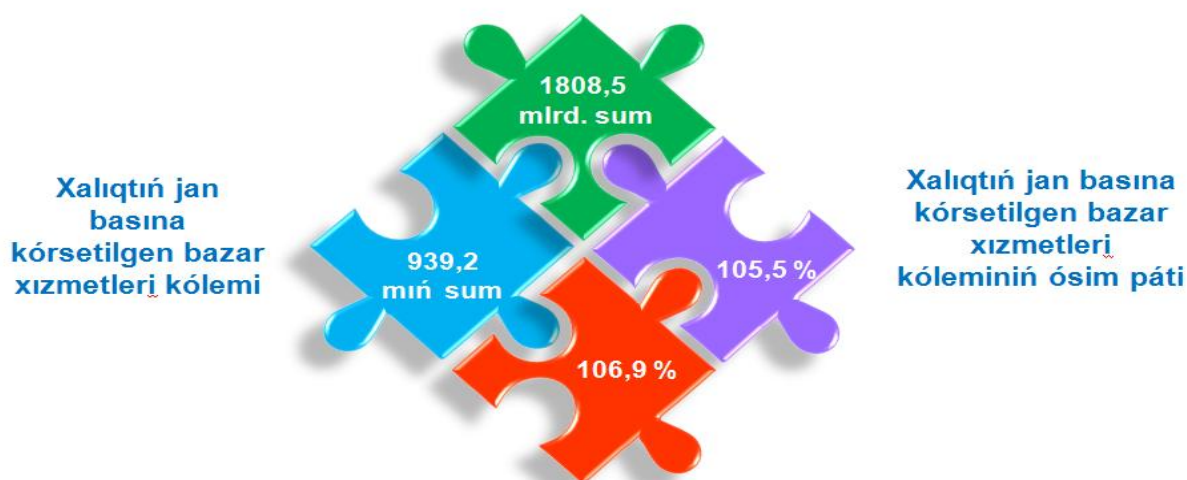
**2021- jıldıń yanvar-mart aylarında
Qaraqalpaqstan Respublikasında xızmetler tarawınıń
rawajlanıwı**

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi jámiyet párawanlıǵın sáwlelendiriwshi kórsetkishlerden biri esaplanadı. Resurslar sarpın únemlewshi nátiyjeli innovaciyalıq ekonomikanı qurıw processinde xızmetler tarawı bólek orın tutadı, sebebi ol, tovar islep shıǵarıw menen salıstırılǵanda, materiallar sarpınıń kemligine, qárejetlerdiń tez qaplanıwına hám joqarı paydalılıqqa iye.

Usı tarawdıń xalıq aralıq korporaciyalar, bankler, aviakompaniyalar, kompyuter orayları, telekommunikaciyalar, qamsızlandırıw, yuridikalıq hám konsalting firmaları, mámleket hám mámleketlik emes shólkemler, sonıń menen birge, kommerciyalıq bolmaǵan shólkemlerdi óz ishine aladı.

**2021- jıldıń yanvar-mart aylarında
xızmetler tarawınıń tiykarǵı kórsetkishleri**

Kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi

**Kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń
ósim pátı**

Xızmetler tarawı bul — kárxanalar, shólkemler, sonıń menen birge, fizikalıq shaxslar tárepinen kórsetiletuǵın hár qıylı xızmetler, islep shıǵarıwdı óz ishine alǵan ulıwmalastırılǵan taypa bolıp tabıladı. Bul tarawdı kóbinese rawajlanǵan zamanagóy infratuzilme sebepli sanaattan keyingi ekonomikalıq struktura formasında kóriledi.

Islep shıǵarılǵan xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri

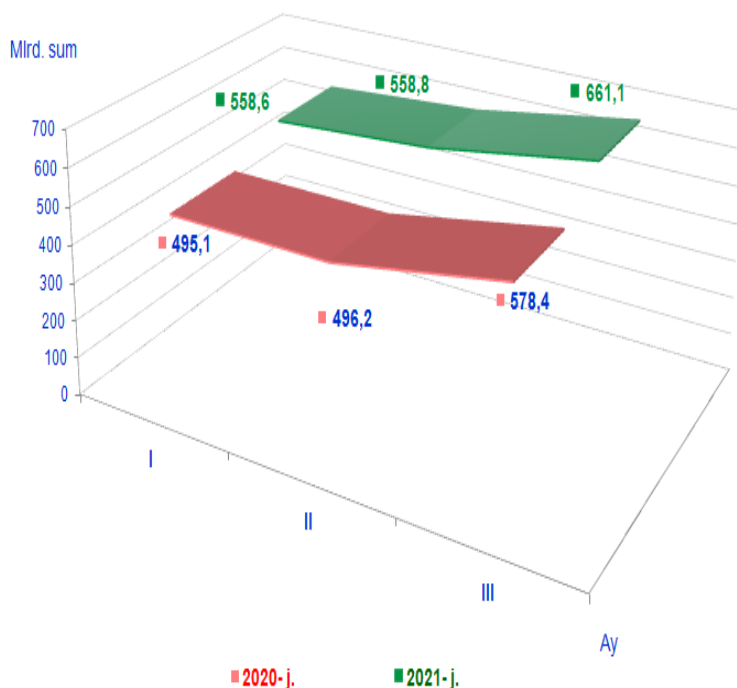
Dáslepki maǵlıwmatlarǵa kóre, 2021- jıldıń yanvar-mart aylarında kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 1808,5 mlrd. sumǵa jetti. Onıń nominal kólemi 238,8 mlrd. sumǵa astı. Salıstırma ekvivalentte ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 106,9 % ti quradı.

Ósim pátı	Kóleminiń ósiwi	Xızmetler kólemi
• 106,9 %	• 238,8 mlrd. sum	• 1808,5 mlrd. sum

Xızmetler - qarıydarlar (yuridikalıq hám fizikalıq shaxslar) jaǵdayın ózgartiretuǵın yamasa tovarlar, xızmetler hám finanslıq aktivler menen ayırbaslawına kómeklesetuǵın islep shıǵarıw iskerliginiń nátiyjesi esaplanadı.

**Kórsetilgen bazar xızmetler
kóleminiń salıstırılıwı, mlrd. sum**

2021- jıldıń yanvar ayına salıstırǵanda usı jıldıń mart ayında (diskret ay) kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 102,5 mlrd. sumǵa asıp 661,1 mlrd. sumǵa jetti.

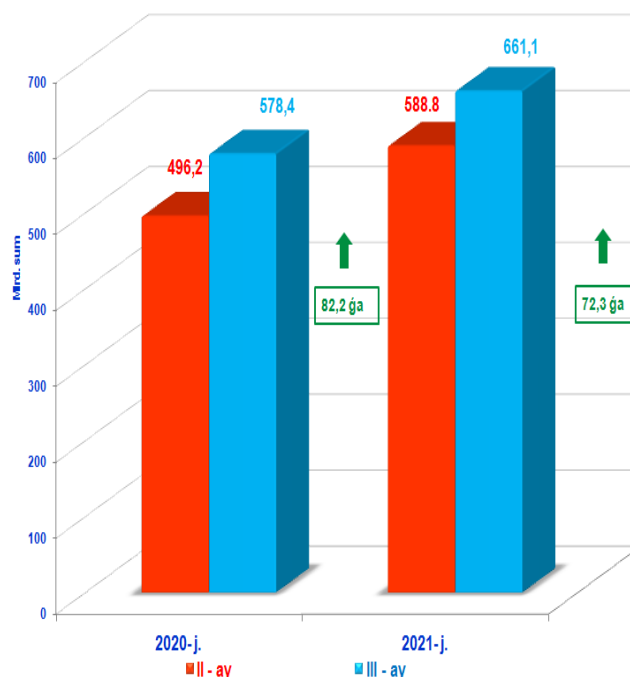
Salıstırw ushin :

ótken jıldıń usı dáwirinde olardıń kólemi 83,3 mlrd. sumǵa ósken hám 578,4 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

2021- jil II - diskret (fevral) ayınıń kólemine salıstırǵanda, 2021- jil III - diskret (mart) ayınıń kólemi 72,3 mlrd. sumǵa ósken.

Salıstırw ushin :

2020- jıldıń II hám III - diskret ayları ortasındaǵı ayırmashılıǵı 82,2 mlrd. sumdı quraǵan.

Xızmetler tarawı islep shıǵarıw ónimlilikin hám natıyeliligin asırıwǵa járdem beretuǵın hár qıylı iskerlik túrlerin óz ishine aladı.

**Ekonomikalıq háreket túrleri boyınsha islep shıǵarılgan
xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri**
(2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)

	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósım pátı, % te
Xızmetler – jámi	1808,5	106,9
Sonnan:		
baylanıs hám málimleme xızmetleri	106,5	112,4
finanslıq xızmetleri	400,2	130,9
transport xızmetleri	414,2	87,8
sonnan: avtotransport xızmetleri	250,9	102,7
jasaw hám awqatlanıw xızmetleri	46,2	103,3
sawda xızmetleri	403,7	102,5
kóshpes múlk penen baylanıslı xızmetler	47,4	101,1
tálim tarawındaǵı xızmetler	115,4	127,3
densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler	21,0	104,7
ijara xızmetleri	56,2	162,8
kompyuterlerdi ońlaw boyınsha xızmetler	54,1	106,0
jeke xızmetler	65,8	101,7
arxitektura tarawındaǵı xızmetler	22,4	86,4
basqa xızmetler	55,4	105,6

**Ekonomikalıq háreket túrleri boyınsha kórsetilgen bazar
xızmetleriniń quramı, % te
(2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)**

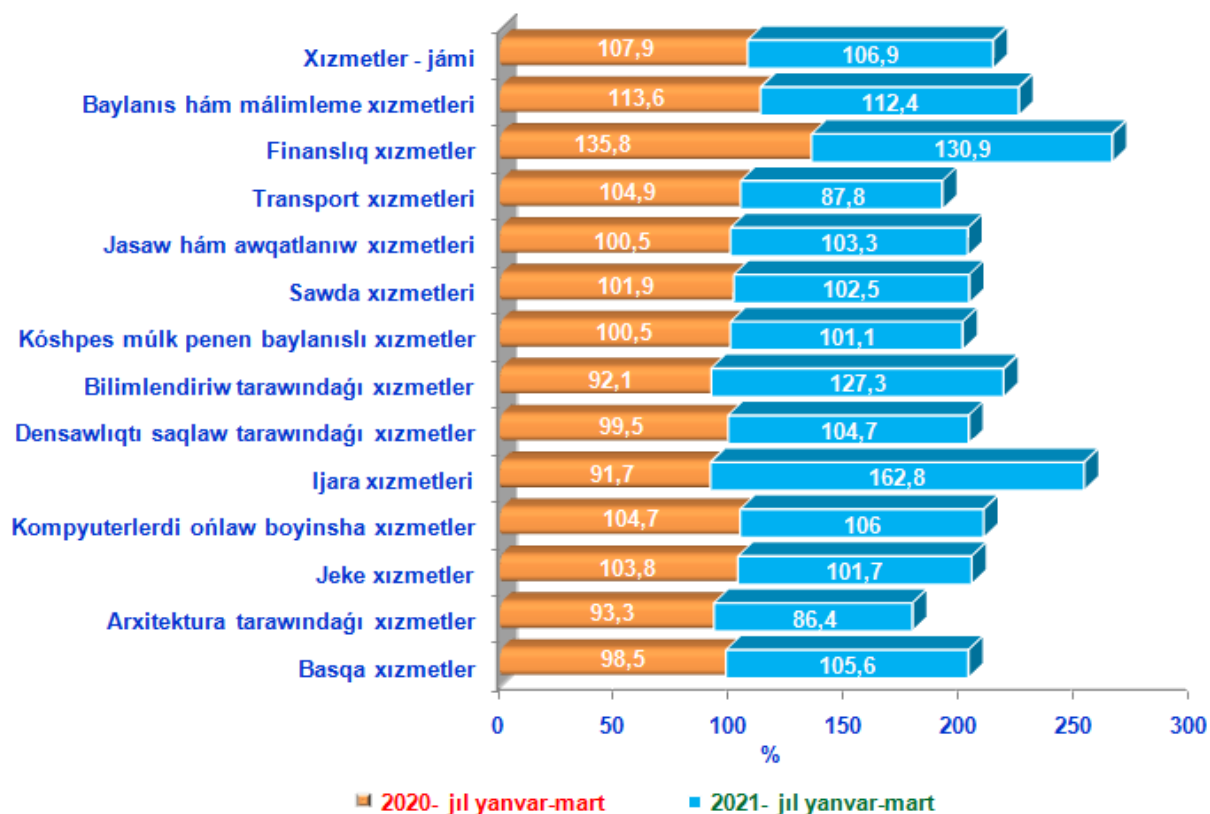

Ekonomikalıq háreket túrleri boyınsha kórsetilgen bazar xızmetleri quramında eń úlken úlesti transport xızmetleri iyeleydi. Sonday etip, 2021- jıldıń yanvar-mart aylarında olardıń úlesi 22,9 % ti quradı. Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler sawda xızmetleri (22,3 %), finanslıq xızmetler (22,1 %), bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler boyınsha (6,4 %) úlesine tuwrı keldi.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kórsetiw kólemleriniń onsha úlken bolmaǵan ósiwi gúzetildi, olardıń úlesi tek 1,2 % ti quradı. Sonıń menen birge, joqarı bolmaǵan úles arxitektura tarawındaǵı xızmetler - 1,2 %, jasaw hám awqatlanıw xızmetleri - 2,6 % ke tuwrı keldi.

Ekonomikalıq háreket túrleri boyınsha bazar xızmetleriniń ósim pátleriniń salıstırılıwı, % te

Joqarı ósim pátleri ijara xızmetleri xızmetler (62,8 %), finanslıq xızmetler (30,9 %), bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler (27,3 %), baylanıs hám málimleme xızmetleri (12,4 %), ti quradi.

Arxitektura tarawındaǵı xızmetler kóleminde sezilerli dárejede (13,6 % ke) tómenlewi gúzetildi. Usınıń menen birge, transport xızmetleri (12,2 % ke) tómenlewi gúzetildi.

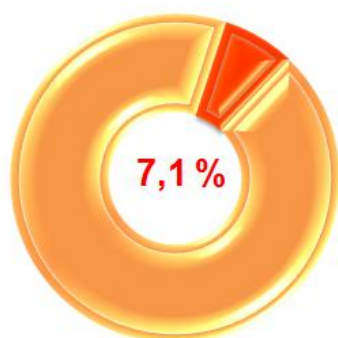
Dáslepki maǵlıwmatlar

Hár bir mámlekettiń ekonomikalıq turmısında zárúrli orın tutatuǵın sawda tarawı islep shıǵarıw hám tutınıw ortasındaǵı baylanıstı támiyinleydi, sonıń menen birge, tovarlardı islep shıǵarıw kólemi hám quramına, olardıń túrlerin jaqsılanıwına hám sapasınıń asıwına sezilerli tásir kórsetedi.

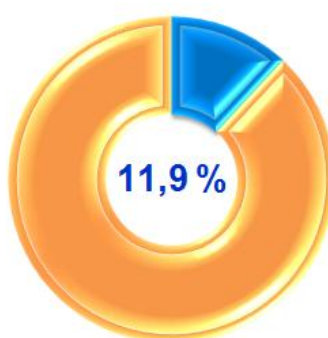
2021- jıldıń yanvar-mart aylarında, kórsetilgen bazar xızmetleri ulıwma kóleminde sawda xızmetleriniń úlesi 22,3 % ti payda etip, bul 403,7 mlrd. sumǵa teń boldı.

Sawda - bul tovarlardıń aylanıwın, olardıń islep shıǵarıw tarawınan tutınıw tarawına ótiwin támiyinleytuǵın ekonomika tarawı bolıp tabıladı. Belgili bir mámleket ishinde sawda tovarların zárúr qarıydarǵa jetkiziw wazıypasın atqaradı. Ol kótere hám usaqlap satıw sawdaǵa bólinedi.

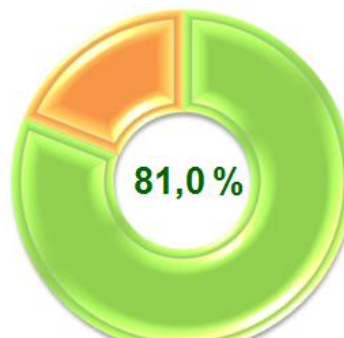
Sawda xızmetleri quramı, % te (2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)

Avtomobiller hám motocikller ońlaw boyınsha xızmetlerdi qosqan halda avtomobiller hám motocikller kótere hám usaqlap satıw sawdası

Kótere sawda boyınsha xızmetleri (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqari)

Avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqari usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetleri

Ámeldegi dáwirde usaqlap satıw sawda xızmetleri úlesi 81,0 % ke tuwrı keledi.

Kótere sawda xızmetleriniń úlesi (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı) 11,9 % ke jetti. Avtomobiller hám motocikllerdiń kótere hám usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetler, atap aytqanda, avtomobiller hám motocikllerdi ońlaw boyınsha xızmetlerdi qosqan halda, sawda xızmetleriniń ulıwma kólemindegi úlesi 7,1 % ti quradı.

Finanslıq xızmetler
(2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)

Finanslıq xızmetler kólemi 400,2 mlrd. sumdı - quradı. **Salıstırw ushin** : 2020- jıldıń yanvar-mart aylarında finanslıq xızmetler kólemi 295,9 mlrd. sumǵa teń boldı.

Olardıń ulıwma xızmetler kólemindegi úlesi 22,1 % ti quradı.

Salıstırw ushin : 2020- jıldıń yanvar-mart aylarında olardıń úlesi 18,9 % ti quradı.

Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda kólemi 104,3 mlrd. sumǵa kóbeyiwı gúzetildi.

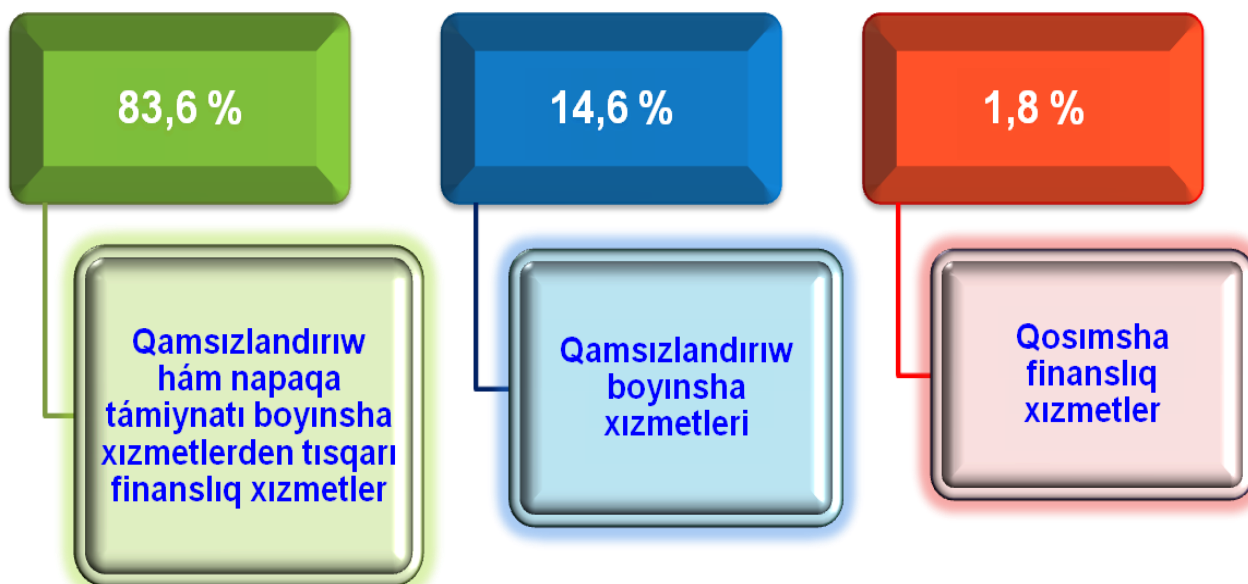
Finanslıq xızmetlerdiń ósiwi 30,9 % ti quradı.

Salıstırw ushin : 2020- jıldıń yanvar-mart aylarında olardıń ósim pátı 135,8 % ke jetken.

Finanslıq xızmetler kólemi - finanslıq dáldálshılıq esabınan alınǵan procentli dáramatlar kólemi (xızmetler ushin belgilengen tólewler muǵdarında), sonıń menen birge, finans shólkemi tárepinen ssuda beriw yamasa depozitti saqlaw boyınsha xızmetleri ushin tólenetuǵın aqsha esabına kóre alınadı.

Finanslıq xızmetler quramı, % te
(2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)

Finanslıq xızmetler ulıwma kóleminde qamsızlandırıw hám pensiya támiynatı boyınsha xızmetlerden tısqarı finanslıq xızmetlerdiń úlesi 83,6 % ti quraydı.

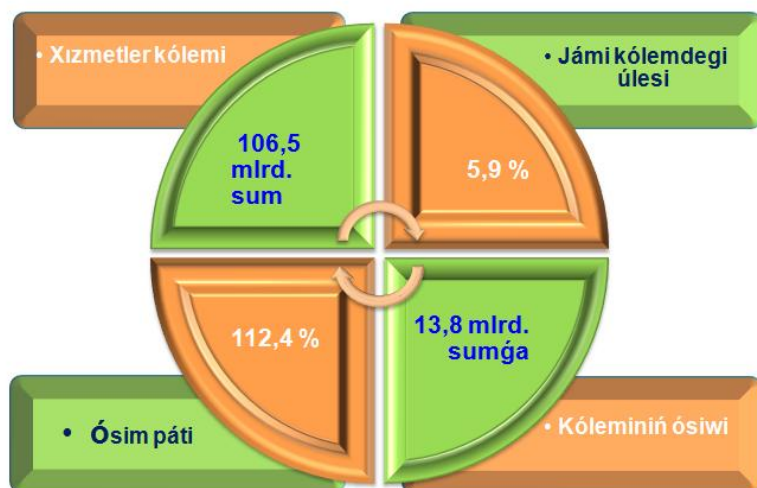
Ámeldegi dáwirde qamsızlandırıw xızmetleriniń úlesi 14,6 % aralıǵında gúzetildi.

Finanslıq hám qamsızlandırıw xızmetlerine salıstırǵanda járdemshi xızmetlerdiń ulıwma finanslıq xızmetler kólemindegi úlesi joqarı kórsetkishke iye emes hám ol 1,8 % ti quraydı.

Rawajlanǵan mámleketler tájiriyesi sonı kórsetedi, AKTnıń rawajlanıwı mámlekettiń básekige shıdamlılıq dárejesine tikkeley tásir etedi, sizge úlken kólemdegi maǵlıwmatlardı toplaw hám ulıwmalastırıwǵa múmkinshilik beredi, strategiyalıq dárejede basqarıw ushın úlken múmkinshilikler payda boladı.

AKTdan aktiv paydalanıw keń qamılǵan infratúzilmege tiykarlanǵan bolıp, ol eń zamanagóy úskeneler hám texnologiyalar menen úskenelestirilgen, joqarı kadrlar potencialına iye.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri (2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)

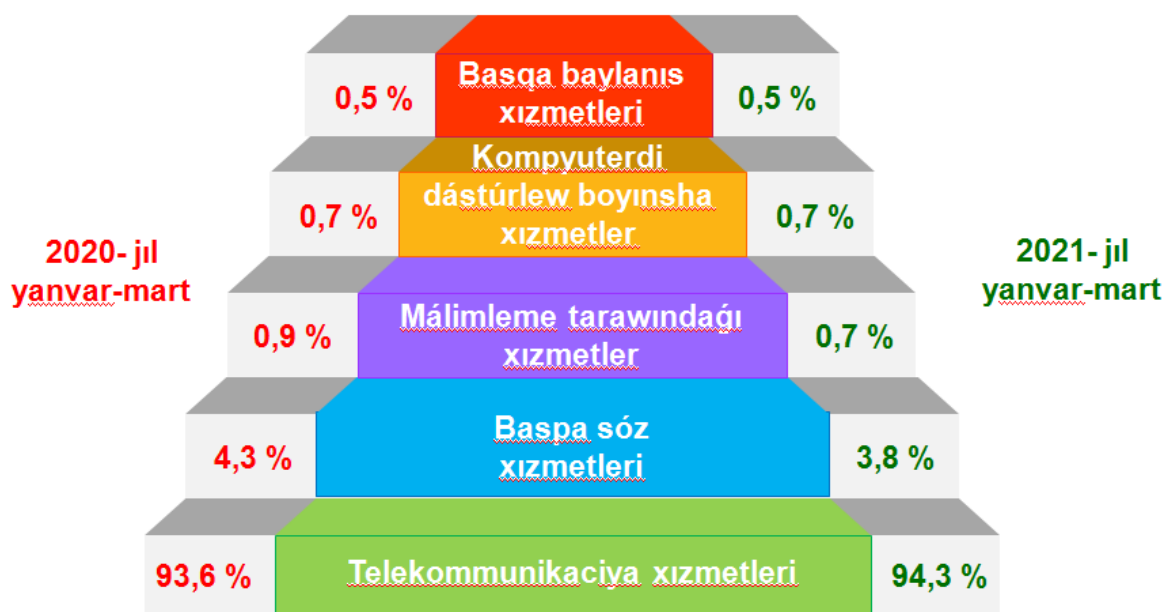
2020-jıldıń yanvar-mart aylarına salıstırǵanda

2021- jıldıń yanvar-mart aylarında baylanıs málimleme xızmetleriniń kólemi 106,5 mlrd. sum dárejesinde belgilendi.

Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda bul túrdegi xızmetlerdiń ósim pátı 112,4 % ke jetti.

Kórsetilgen bazar xızmetleriniń ulıwma kólemdegi úlesi 5,9 % ti quradı.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri quramı, % te (2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)

<p>Baylanıs hám málimleme xızmetleri kóleminde eń úlken úlesti telekommunikaciya xızmetleri (sımlı hám mobil baylanıs xızmetleri, Internet tarmaǵı, joldaslı baylanıs xızmetleri hám basqalar) iyelep, 94,3 % ti quradı.</p>	<p>Xızmetlerdiń ulıwma kólemindegi úlesinde kompyuter dástúrlew, másláhát beriw xızmetleri hám basqa járdemshi xızmetler - 0,7 %, basqa baylanıs xızmetleri - 0,5 %, baspa sóz xızmetleri - 3,8 %, sonıń menen birge, málimleme tarawındaǵı xızmetler - 0,7 % ti quradı.</p>
--	--

Soni aytıw kerek, puqaralardı joqarı sapalı hám qımbat emes baxalardaǵı tálim menen támiyinlew, jámiyet rawajlanıwın, onıń keleshegin anıq belgilep beretuǵın wazıypa bolıp tabıladı.

Bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler
(2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)

2021- jıldıń yanvar-mart aylarında bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler kólemi 115,4 mlrd. sumǵa jetip, bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 6,4 % ti quradı. Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 127,3 % ti quradı.

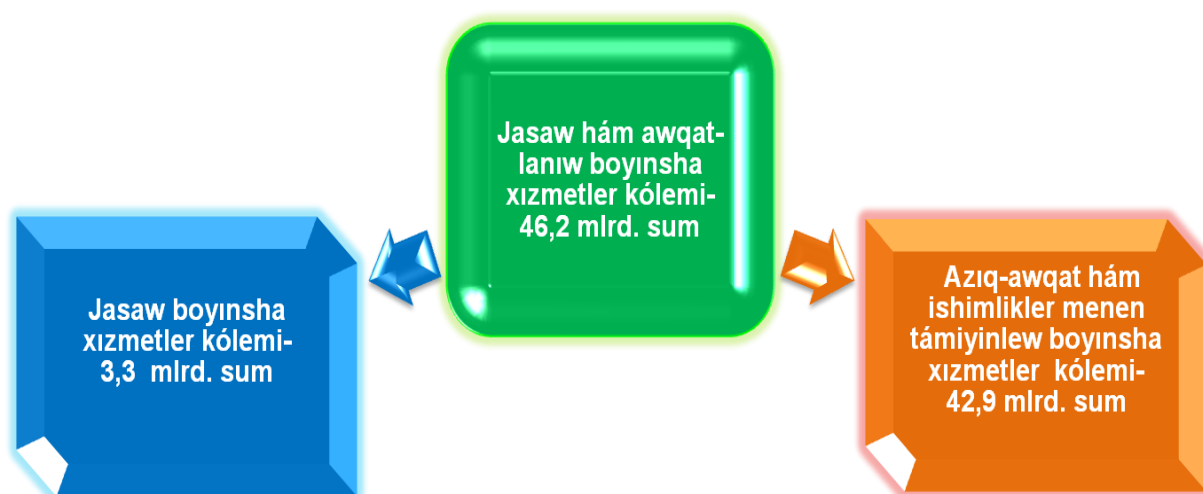

Jasaw boyınsha xızmetler kólemi, qısqa múddetli turar jay menen támiyinlew boyınsha kórsetilgen xızmetler (mıymanxanalar, oteller, moteller hám basqa turar jaylar) mánisin óz ishine aladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler
(2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)

Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ósim pátı 103,3 % ti quradı, olardıń kólemi bolsa 46,2 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

Bul dáwirde olardıń bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 2,6 % ti quradı.

Azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetler - azıq-túlik ónimleri hám ishimlikler jetkiziw boyınsha qoyılǵan ústemedен tısqarı, awqat tayarlawda isletilgen hám qayta islenbegen halda satılǵan ónimler mánisin óz ishine alıwshı aylanba mánisi bolıp tabıladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń quramı
(2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ulıwma kóleminde azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetlerdiń úlesi 92,9 % menen ústinlik etedi.

2021- jıldıń yanvar-mart aylarında jasaw boyınsha xızmetler úlesi 7,1 % ti quradı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kólemi bul -

densawlıqtı saqlaw mekemeleriniń medicinalıq hám sanitariya xızmetleri, sonıń menen birge, shólkemler hám medicina kárxanaları, poliklinikalar, klinikalar tárepinen kórsetilgen bazar xızmetleriniń mánisi bolıp tabıladı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler

(2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)

2021- jıldıń yanvar-mart aylarında densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı kólemi 21,0 mlrd. sumdı quradı. Xızmetlerdiń ulıwma kóleminde olardıń úlesi 1,2 % ti quradı. Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 104,7 % ti quradı.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ekonomikalıq háreket túrleri boyınsha kórsetilgen xızmetler, qarıydardıń dáramat dárejesi, diydi hám qálew-tileklerine qaray differenciyanadı.

Qala hám rayonlar kesiminde xızmetler islep shıǵarıw (2021- jıldıń yanvar-mart aylarında)

	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósım pátı, % te	Xalıqtıń jan basına kórsetil- gen bazar xız- metleri kólemi, mıń sum
Qaraqalpaqstan Respublikası	1808,5	106,9	939,2
Nókis q.	810,2	112,4	2496,9
rayonlar:			
Ámiwdárya	99,4	108,2	492,9
Beruniy	112,5	107,3	577,4
Bozataw	8,2	116,9	374,5
Qaraózek	29,2	104,2	549,0
Kegeyli	29,3	108,8	399,2
Qońırat	201,1	88,9	1 528,0
Qanlıkól	24,5	105,7	472,7
Moynaq	20,8	106,4	641,0
Nókis r.	25,1	107,3	491,2
Taqiyatas	38,2	101,3	511,6
Taxtakópir	21,7	105,6	536,8
Tórtkúl	142,3	108,1	653,2
Xojeli	82,1	105,5	660,3
Shimbay	53,6	107,5	474,6
Shomanay	24,3	106,7	428,6
Ellikqala	86,0	107,6	530,2

Usınıń menen birge, salıstırǵanda joqarı kórsetkishler Nókis qalası (810,2 mlrd. sum), Qońırat rayonu (201,1 mlrd. sum) hám Tórtkúl rayonlarında (142,3 mlrd. sum) gúzetildi.

Sonı aytıw kerek, zamanagóy Ózbekstannıń sociallıq-ekonomikalıq rawajlanıw keleshekleri, milliy hám jergilikli máplerdi esapqa alǵan halda, respublikanıń hár bir ekonomikalıq rayonu hám wálayatlarınıń barlıq resurslardan aqılǵa say paydalanıwına baylanıslı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi xalıqtıń aymaqlıq jáne social jıldamlıǵın, jańa xojalıq aymaqların ózlestiriw, islep shıǵarıw natıyjeliligini hám materiallıq ónimler tutınıwın asırıwdı támiyinleydi.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń hár ayda ósiwi gúzetilip atır.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetlerinin tiykarǵı ko'rsatkishleri

2021- jıldıń yanvar-mart aylarında xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleriniń kólemi 939,2 mıń sumǵa jetti.

Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 105,5 % ti quradı.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, - 939,2 mıń sum

Ósim pátı, 2020- jil yanvar-mart aylarına salıstırǵanda, % te - 105,5 %

Kóleminiń ósiwi, 2020- jil yanvar-mart aylarına salıstırǵanda, - 113,5 mıń sumǵa

Qaraqalpaqstan Respublikası statistika basqarması

Dáslepki maǵlıwmatlar

Respublikada xızmetler tarawınıń rawajlanıwı xalıqtıń ósip baratırǵan tólew qábileti hám jeńilliklerine, atap aytqanda, informacion-kommunikaciya texnologiyalarınan paydalanǵan halda, ásirese zamanagóy xızmet túrlerine bolǵan qarıydarlar talabın qandira alatuǵın kishi biznestiń rawajlanıwına baylanıslı.

Basqasha etip aytqanda, bir tárepden xızmetlerdi islep shıǵarıw kólemine úy xojalıqları dáramatları hám jeńillikler, xızmetlerge tarifler, basqa tárepden investiciyalar, salıq, pul-kredit hám mámleket siyaseti, ilimiy-texnikalıq siyaset, sonıń menen birge, kishi biznestiń rawajlanıwı sıyaqlı faktorlar tásir etedi.

Xızmetler tarawı statistikasınıń bólimi
Tel.: 61-224-92-15